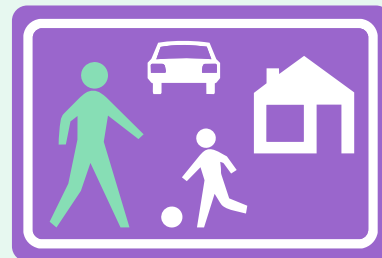

Psychologische expertise onmisbaar voor jeugdhulp in de wijk

Twee doelen voor gemeenten: versterken aan de voorkant én passende inzet in de jeugdhulp

Om een stevige en adequate zorg- en ondersteuningsstructuur te realiseren voor kinderen, jongeren en ouders is het essentieel om in een vroeg stadium gebruik te maken van de psychologische expertise en kennis over ontwikkeling die in de wijk aanwezig is. Postmaster opgeleide kinder- en jeugdpsychologen, gz-psychologen, schoolpsychologen en orthopedagogen-generalisten (*hierna genoemd: postmaster opgeleide professionals*) zijn dé experts op het gebied van de ontwikkelingspsychologie van kinderen en jongeren. Wanneer stagnaties in de ontwikkeling ontstaan, kunnen zij vroegtijdig adviseren welke aanpak het meest passend is, waarbij lang niet altijd aanvullende jeugdhulp nodig is.

Juist postmaster opgeleide professionals zijn in staat om te beoordelen wanneer aanvullende jeugdhulp niet nodig is. Zij dragen daarmee bij aan het normaliseren van hulpvragen en het versterken van het gewone leven. Tegelijkertijd kunnen zij psychische, psychosociale en psychiatrische problematiek vroegtijdig signaleren en, waar nodig, zelf behandelen of gericht doorverwijzen naar passende aanvullende jeugdhulp. Postmaster opgeleide professionals kunnen de verbinding maken tussen gezin, school, lokaal team en aanvullende jeugdhulp. Door het borgen van de psychologische expertise in het jeugdbeleid en deze professionals vroeg in te zetten bij jeugd- en gezinsvragen, dragen gemeenten actief bij aan de mentale gezondheid van kinderen en jongeren.

Niet minder dan nodig, maar ook niet meer

Gemeenten staan voor de opgave om jeugdhulp lokaal passender, effectiever en beter houdbaar te organiseren. Dat doen zij door in te zetten op preventie van mentale problemen van kinderen en jongeren, vroege interventies, het waar mogelijk voorkomen dat problemen verergeren en het tijdig inzetten van de juiste hulp.

Postmaster opgeleide professionals hebben na de universitaire master een specialistische vervolgopleiding afgerond. Zij beschikken over de competenties en vakbekwaamheid om een essentiële rol te vervullen in een wijkgerichte aanpak, in lokale teams en op school. Als zij vroeg worden ingezet bij jeugd- en gezinsvragen dragen zij bij aan:

- het sneller op gang brengen van de juiste hulp door effectieve triagering (snel inschatten wat iemand nodig heeft);
- het beperken van onnodige doorverwijzingen naar aanvullende jeugdhulp, wat de wachttijden zal verkorten;
- het verhogen van de kwaliteit van het lokale team door consultatie, coaching en supervisie;
- het leveren van passende zorg: *niet minder dan nodig, maar ook niet meer.*

Wat centraal staat:

- Waar mogelijk normaliseren van de hulpvraag en versterken van de eigen kracht van het systeem van de jeugdige.
- Wanneer hulp nodig is, zoveel mogelijk in groepsverband en in de wijk.
- Wanneer jeugdhulp nodig is, zorgen voor passende behandeling en continuïteit, ook in de overgang naar 18+ en in gezinsgerichte zorg.

Toegevoegde waarde van postmaster opgeleide professionals

In of rondom lokaal team, of op school

Signaleren | vroegtijdig herkennen van problemen in ontwikkeling, leren en mentale gezondheid op school en in de wijk.

Triage | analyseren wat echt nodig is.

Normaliseren | behandelen | opschalen | normaliseren waar mogelijk, bieden van basisjeugdhulp en doorverwijzen waar nodig.

Verbinden | schakelen tussen gezin, school, lokaal team en aanvullende jeugdhulp.

Meedenken | bijdragen aan visie, beleid en organisatie van onderwijs en zorg.

Ondersteunen | kennis van specialistische behandelvormen, bieden van intervisie, supervisie en coaching aan collega's.

Duurzame beleidskeuzes

Het borgen van psychologische expertise in het jeugdbeleid (sociaal domein, onderwijs en zorg) is essentieel om een stevige en passende zorg- en ondersteuningsstructuur in de wijk te realiseren. Gemeenten staan daarbij voor twee kerntaken: het versterken van ondersteuning aan de voorkant én het organiseren van passende inzet binnen de aanvullende jeugdhulp.

- **Versterk lokale teams en zet psychologische expertise vroeg en gericht in**
Betrek postmaster opgeleide professionals structureel bij de eerste fase van hulpvragen die binnenkomen via lokale teams en scholen. Goede analyse en triage aan de voorkant zorgt voor tijdig de juiste behandeling (begeleiding) en voorkomt dat kinderen en jongeren onnodig op wachtlijsten voor aanvullende jeugdhulp belanden. Ontwikkelingspsychologische expertise versterkt de handelingsbekwaamheid van lokale teams.
- **Organiseer passende inzet psychologische expertise binnen de aanvullende jeugdhulp**
 - **Benut beschikbare expertise optimaal**
Voorkom onbedoelde uitsluiting van gekwalificeerde professionals, zodat schaarse expertise optimaal wordt benut. K&J-psychologen (NIP/SKJ), zijn net als BIG-geregistreerden, postmaster-opgeleide experts in de begeleiding en behandeling van kinderen en jongeren met mentale problemen. Toch worden K&J-psychologen in veel gemeenten nog onvoldoende ingezet. Hardnekkige systeemgrenzen en knellende aanbestedingsvoorwaarden staan passende inzet in de weg.
 - **Overbrug de overgang 18-/18+**
Maak het mogelijk dat kinder- en jeugdpsychologen betrokken blijven in de overgang naar (jong)volwassenheid. Dit verkleint de kans dat problemen ontstaan of groter worden tijdens deze kwetsbare overgang, met alle maatschappelijke gevolgen van dien.
 - **Faciliteer gezinsgerichte ondersteuning**
Geef ruimte aan de inzet van postmaster geschoolde kinder- en jeugdpsychologen naast BIG-geregistreerden. Doe dit, wanneer dit nodig is, ook in de behandeling van ouders en gezinnen en beperk daarmee de belemmeringen van systeemscotten.